

An aerial photograph of a modern residential development. The image shows a large, multi-story building with a green roof. In the foreground, there is a courtyard with a paved path, trees, and a small stream. The text 'BLOOM' is prominently displayed in the center, with 'Voorlopig Ontwerp Daktuin en Hof' below it. The date and project details are at the bottom.

BLOOM

Voorlopig Ontwerp Daktuin en Hof

November 2023, VE-R, landschapsarchitectuur en stedenbouw

Introductie

In dit voorlopig ontwerp voor de daktuin en de hof in het plan ‘BLOOM’ wordt een eerste visie neergelegd op de inrichting, wordt een schets van de mogelijke uitwerking gegeven en wordt een aantal basisvoorstellen voor beplanting gedaan.

In de analyse wordt ingegaan op de te verwachten belangrijkste loopstromen, de betekenis van de verschillende toegangen en de verschillen in de overgang van openbaar tussen de verschillende woningen. Die verschillen zorgen samen met een verschil in toegankelijkheid voor een andere benadering van de relatie van de verschillende woningen met het hof.

Ook is gekeken wat de bereikbaarheid voor hulpdiensten, beheer en bezorgdiensten betekent voor het plan. Om die te garanderen zijn voorstellen gedaan die in overleg met de betrokkenen verder uitgewerkt moeten worden.

Een eerste schetsronde is besproken met een aantal bewoners om input voor het ontwerpproces op te halen. De aanpak en resultaten hiervan zijn verwerkt in dit voorlopig ontwerp.

In het voorlopig ontwerp zijn de belangrijkste strategische plekken onderzocht en wordt een ruimtelijke oplossing geboden voor specifieke uitdagingen als waterberging, overgang privé-openbaar en toegankelijkheid. Voor oplossingen die afhankelijk zijn van de stedebouw en architectuur is goed contact met Van Aken Architecten.

Voor de belasting van het dek zijn de eerste gesprekken met de constructeur gevoerd en zijn afspraken gemaakt die een voldoende gronddekking voor volwassen en gezonde beplanting op het dak van de parkeergarage mogelijk maken. Uitgangspunt voor de toegankelijkheid van het dak van de parkeergarage is, dat dit vooral betekenis heeft als kijktuin en dus beperkt toegankelijk zal zijn (met name voor beheer)

Op basis van dit ontwerp zal is een eerste check op haalbaarheid gedaan. In het DO wordt op basis van die kaders van haalbaarheid en op basis van de kaders van de HIOR de verdere uitwerking gedaan.

1. Analyse	4
2. Bewonersavond	10
3. Visie	12
4. Voorlopig Ontwerp	14
5. Uitwerking en beelden	16

Analyse

Context en Uitgangspunten

Het plangebied ligt op het voormalige Sonnebornterrein (Spaarndamseweg 466). In het noorden, zuiden en westen wordt het begrensd door de achtertuinten van de woonstraten in de Indische buurt (Obistraat, Floresstraat en Molukkenstraat). In het oosten ligt de Spaarndamseweg en het Spaarne.

In de omgeving bevinden zich verschillende basisscholen, speelplekken en een winkelstraat (Cronjéstraat).

De omgeving kent weinig groen en wordt gedomineerd door geparkeerde auto's. Binnen het plangebied is het dus van groot belang dat een structurele bijdrage aan de groene omgeving van de buurt wordt gedaan.

Naast de groene opgave is ook de waterbergingsopgave van het grootste belang. Er moet 15% watercompensatie ten opzichte van toegevoegde verharding worden gerealiseerd, omdat het terrein meer dan 10 jaar onbebouwd is geweest.

Voor deze locatie is de opgave het gebied te ontwikkelen tot een hoogwaardig stedelijk milieu met meerdere woningtypologieën, een maatschappelijke voorziening en een openbaar groengebied met een hoge verblijfskwaliteit. Klimaatadaptatie, energietransitie en mobiliteitstransitie maken hier onderdeel van uit.

De hoofdopzet van het stedenbouwkundig plan bestaat uit vier delen:

1. Een stedelijke wand langs het Spaarne
2. Het oplossen van de achtertuinten van de bestaande woningen
3. De plaatsing van een middelhoog bouwwerk
4. Het toevoegen van openbare ruimte

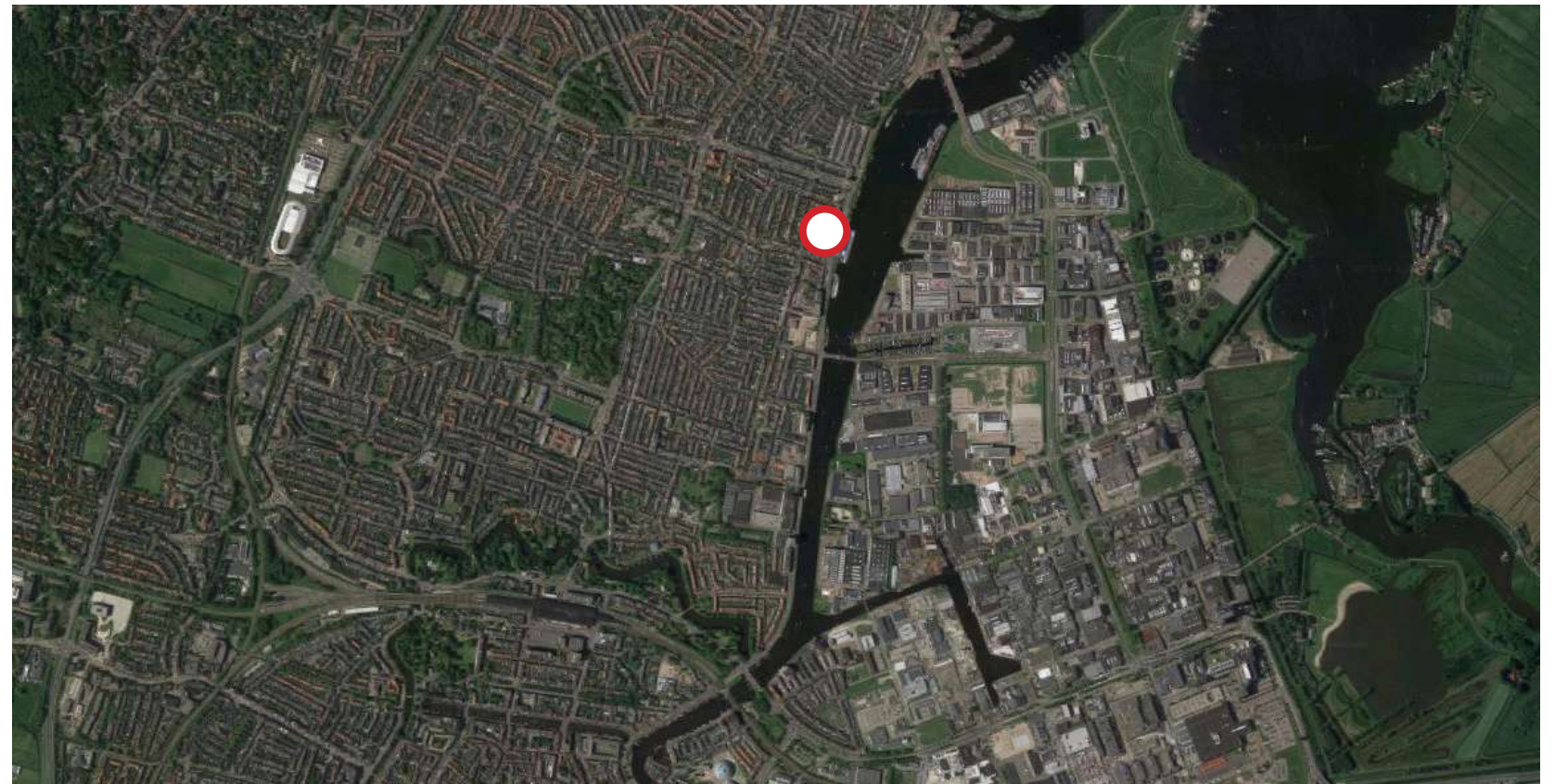
In de laatste slag van het stedenbouwkundig plan is op verzoek van de gemeente Haarlem de parkeercapaciteit fors verhoogd om de parkeerdruk in de omliggende wijk te verminderen. Dat heeft ook consequenties voor de openbare ruimte. Sommige zaken worden eenvoudiger (geen trappen en hellingbanen meer naar het dek) en sommige lastiger (de ruimte voor een groene verblijfsplek is veel kleiner geworden). Ook sommige randvoorwaarden, eisen en wensen meegegeven in het 'Stedenbouwkundig Programma van Eisen' van de gemeente Haarlem van augustus 2022 zijn hierdoor niet meer van toepassing. Onderstaande zijn wel van belang (waar toegepast is een opmerking bijgevoegd):

Randvoorwaarde

- » Er moet voldaan worden aan de waterbergingseisen van zowel waterschap als de gemeente Haarlem.

Eisen

- » De totale openbare ruimte krijgt een groene inrichting waarbij waterberging en beleving van het water worden geïntegreerd.
- » De substraatdikte van het dakpark is minimaal 60 cm. (is nu van toepassing op beplanting op dak van parkeergarage; deze beplanting zal lager zijn, de 60 cm. kan meteen als maximum worden gezien)

Locatie van het project 'BLOOM' in Haarlem Noord

Ligging en directe omgeving van het project 'BLOOM' in Haarlem Noord

Schema gemeente Haarlem als basis voor de aanpassing van het programma en de ruimtelijke opzet van het plan

Stedebouwkundig ontwerp met daarbinnen ligging van daktuin en Hof (Beeld Van Aken Architecten)

- » De openbare ruimte wordt dusdanig ingericht dat deze goed te handhaven en te beheren is.
- » Speeltoestellen voor de doelgroep conform speelbeleid.
- » Het plangebied is autovrij met uitzondering van de entree naar de parkeergarage.

Wensen

- » In het middengebied wordt in overleg met de buurt een openbare verblijfsruimte gerealiseerd met een parkachtig karakter en speelvoorzieningen.
- » Het dek moet in beheer zijn van de gemeente Haarlem (dak parkeergarage).
- » Het dek moet openbaar toegankelijk zijn (deze is niet meer van toepassing).
- » Het dakpark is rolstoeltoegankelijk vanaf de Floresstraat en minimaal een andere entree (niet meer van toepassing).
- » De identiteit van het gebied wordt bepaald binnen het ontwerp van de openbare ruimte in samenhang met de bebouwing (architectuur).
- » (Onder)doorgangen dienen te passen binnen de aangegeven dwarsprofielen en zijn sociaal- en verkeersveilig.
- » De overgang openbaar – privé dient zorgvuldig ontworpen te worden zodat het de bewoners voldoende privacy biedt en tegelijkertijd bijdraagt aan de levendigheid en het groene karakter van de openbare ruimte.

Voor groen, ecologie en duurzaamheid zijn deze als volgt:

Randvoorwaarden

- » Te allen tijde moet worden voldaan aan de zorgplicht als bedoeld in de Wet natuurbescherming. Om het effect op de Natura 2000-gebieden te beoordelen moet een AERIUS-berekening (stikstofdepositieberekening) worden uitgevoerd.
- » Uitvoeren van een Quicksan ecologie en natuurtoets.

Eisen

- » Daken worden maximaal benut voor klimaatadaptie en energietransitie, door het toepassen van waterberging, groen en/of zonnepanelen.

Wensen

- » 15% van het geveleppervlakte is (levend) groen te maken.
- » Eventuele speelplekken worden gecombineerd met natuur en groen.
- » Werk met het uitgangspunt aan de 3-30-300 vuistregel te voldoen, dat wil zeggen: vanuit elke woning zijn 3 bomen zien, 30 procent van het totale oppervlak van de wijk bestaat uit openbaar groen en in de nabijheid van 300 meter van een woning is een groen park of plantsoen toegankelijk.
- » De stedelijke wand en het middelhoge accent bieden nestgelegenheid voor o.a. vleermuizen en gierzwaluwen.
- » De overige bebouwing rond het dakpark heeft bruine daken, geschikt voor o.a. zandbijen en scholeksters. Deze bruine daken mogen aangevuld worden met groen dak.
- » Bebouwing rond de wadi heeft groene daken.
- » Achtertuinen bieden een potentieel leefgebied voor de egel. Hiervoor is het belangrijk dat er langs de grond een doorlopende groene structuur bestaat.
- » In de groene ruimtes worden aansluitingen gecreëerd tussen de verschillende ecologische lagen (kruidlaag, struiklaag, boomlaag).

Deelgebieden

Ruimtelijk valt het gebied op de begane grond uiteen in 5 verschillende deelgebieden die elk hun eigen karakter zullen krijgen op basis van de ruimtelijke begrenzingen.

Deelgebied 1 is de zuidwestelijke entree waar nog geen contact is met de hoofdruimte. Het is een transitieruimte waarbij de kwaliteit sterk beïnvloed wordt door de erfgrenzen en door de gevel van de patio.

Deelgebied 2 is een tussenuimte die deels het karakter van 1 overneemt, maar wel in contact staat met de hoofdruimte.

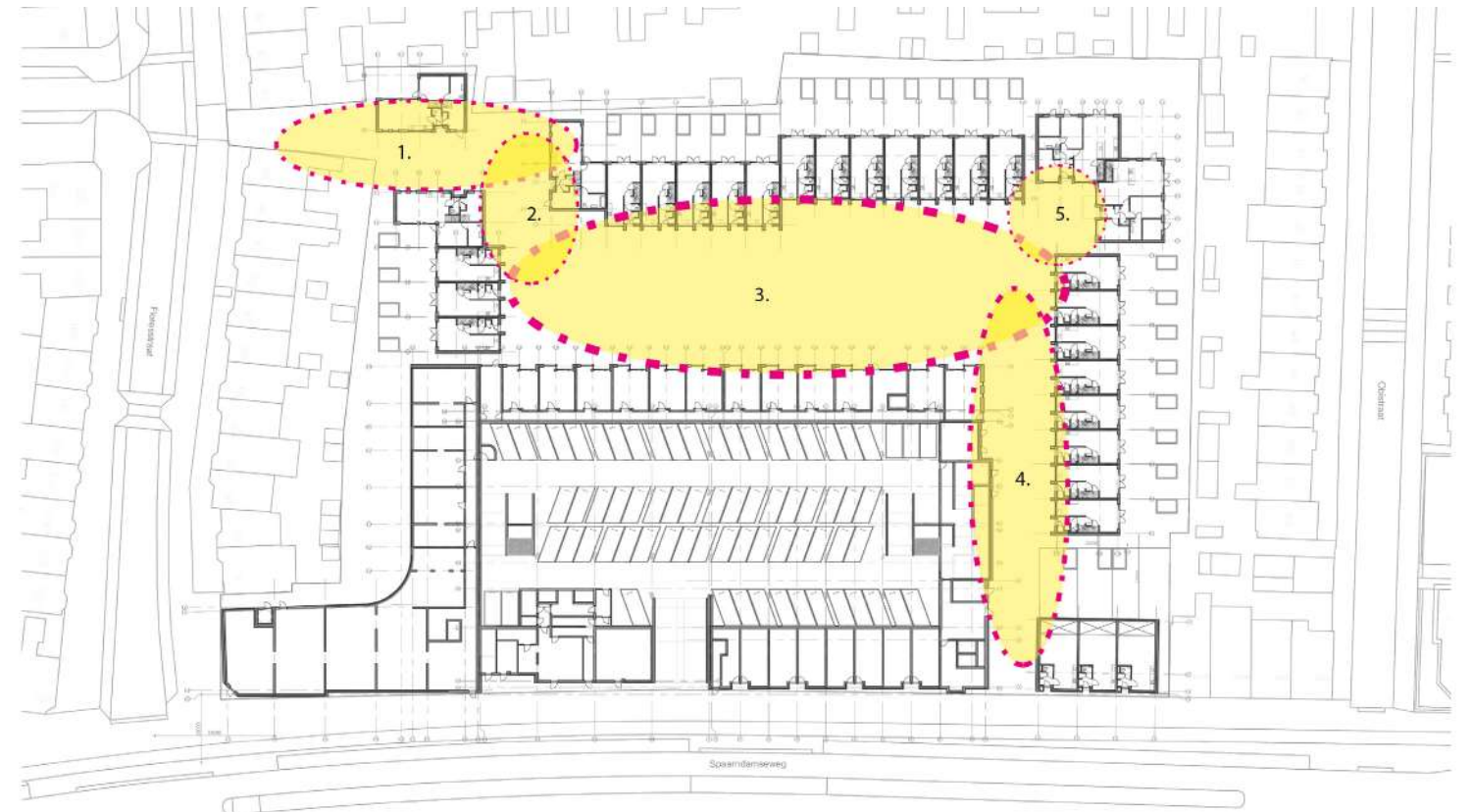
Deelgebied 3 is de hoofdruimte van het plan waarin ook het verblijven een plek moet vinden.

Deelgebied 4 is weer een transitieruimte waarin naast de verbinding tussen Spaarne en hof ook ruimte gevonden moet worden voor de hulpdiensten en bezorgdiensten.

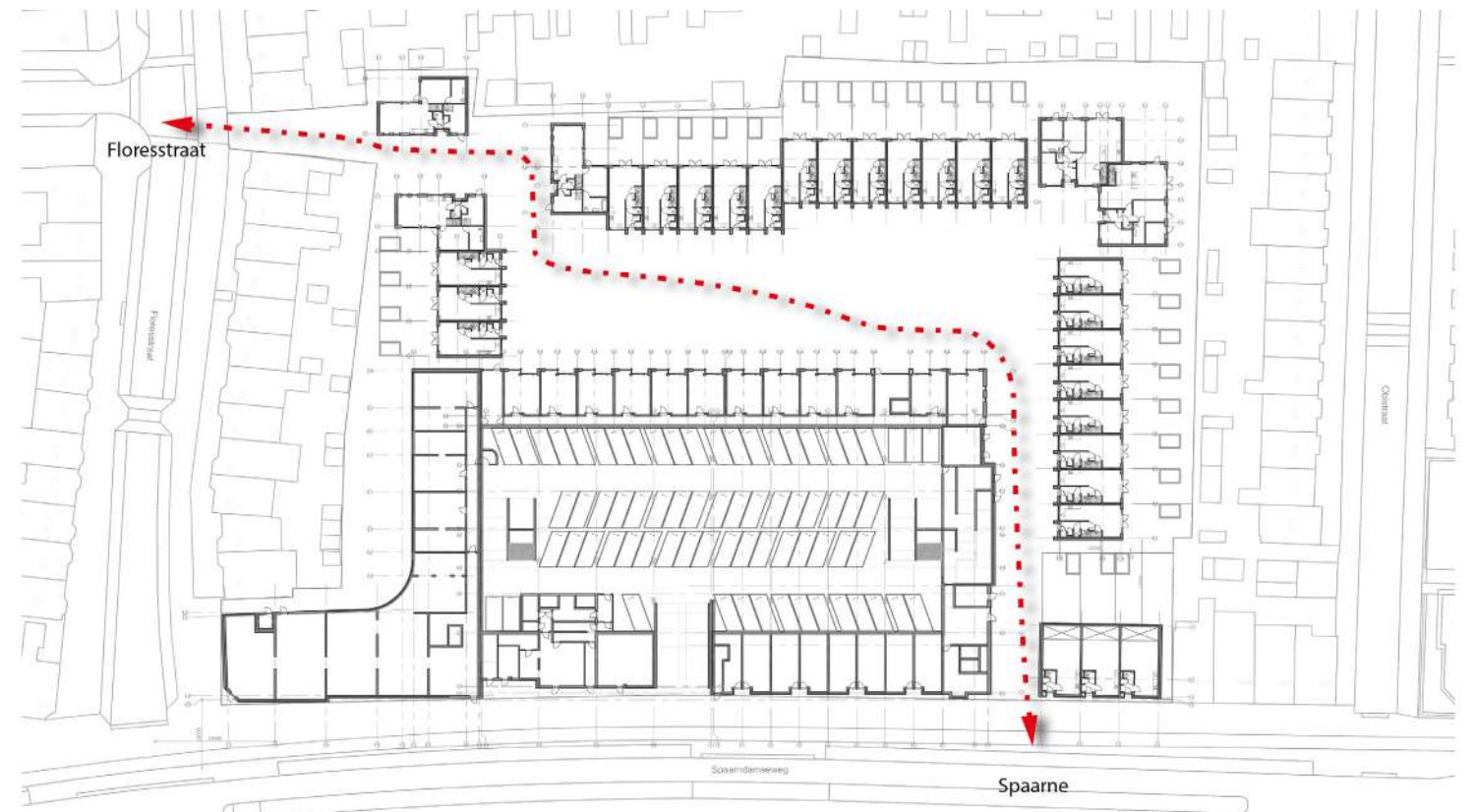
Deelgebied 5 hoort vooral bij de grotere woningen in het noordwesten van het plan en is daarvoor qua sfeer net iets minder openbaar dan de overige ruimtes.

Hoofdroute

De hoofdroute door het plan loopt vanaf het Spaarne door de deelgebieden 1-4 en verbindt deze aan elkaar.

Deelgebieden op de begane grond in de openbare ruimte

De hoofdroute door het plan

De belangrijkste entrees naar de hof, gekoppeld door de hoofdroute

De invloed van de aard van de private buitenruimte op de plaatsing van de meest publieke zone

Entrees van de hoofdruimte

De drie cirkels in het beeld hiernaast geven de belangrijkste entrees van de hof aan. Twee ervan zijn simpelweg de overgangen van de aanloopdeelgebieden naar de hof en de derde is de collectieve entree van de woningen aan de oostkant van de hof.

Hier zijn de meeste voetgangers te verwachten en hier moet dus ook met de breedte van de verharding rekening mee gehouden worden.

Openbaar-Privé en publieke functie

De woningen aan de oostkant van de hof hebben geen private buitenruimte aan twee zijden. De enige private buitenruimte die ze hebben ligt aan het hof. Als dit samen gaat met veel gebruik van de publieke ruimte, ontstaat het risico dat bewoners hun private buitenruimte gaan afschermen met schuttingen en tuinschermen.

Alle andere woningen rondom de hof hebben naast het contact met de hof ook een privé buitenruimte aan de achterkant van de woning. Hiermee is de confrontatie tussen het publieke gebruik en de woningen minder kwetsbaar.

Het is dus belangrijk om de meer publieke plekken (daar waar meer intensiteit verwacht wordt) daar te situeren waar de overgang openbaar-privé het minst kwetsbaar is. Bovendien ligt het voor de hand om die zone aan de hoofdroute te koppelen. De gele zone in het beeld hiernaast geeft de meest logische plek aan voor een degelijke functie.

Relatie Hof en Daktuin op garage

Op het dak van de garage wordt een tuin aangelegd. Deze is niet toegankelijk voor bewoners en heeft vooral het karakter van een kijktuin.

Desalnietemin is het van belang om de tuinen bereikbaar te maken (voor beheer of om eventuele veranderingen in de toekomst niet onmogelijk te maken) en is het een kans om de kwaliteit die beiden toevoegen te ondersteunen door ze ook visueel te koppelen. Hierdoor blijven het niet twee losse gebieden, maar gaan ze samen de groene sfeer van het plan vormen.

In het beeld hiernaast is aangegeven waar de belangrijkste functionele verbinding kan zitten (noordwesthoek garage aan hof) en waar de visuele verbinding de meeste ruimte heeft en de grootste bijdrage kan leveren (noordkant garage aan transitieruimte)

De belangrijkste verbindingen tussen begane grond en tuin op het dak van de garage

Aandachtspunten

Een schaalniveau lager wordt de kwaliteit van de openbare ruimte ook steeds beïnvloed door de aanliggende architectuur en erfgrenzen. De punten die op de kaart hiernaast zijn aangegeven verdienen extra aandacht omdat er bijvoorbeeld een kans zit om een bijzondere hoekoplossing te maken; omdat het aanbeveling verdient om een raam in de gevel te maken zodat de woning en de openbare ruimte contact hebben; omdat er bijvoorbeeld een overgang tussen twee verhardingstypes te verwachten valt enzovoorts.

Aandachtspunten in de vormgeving (hoeken, zichtpunten, entrees, overgangen)

Risicovolle erfgrenzen voor de kwaliteit van de openbare ruimte

Risicovolle erfgrenzen

Een bijzondere categorie van de aandachtspunten is hiernaast uitgelicht, omdat er vaak onevenredig veel invloed op de kwaliteit van de openbare ruimte uitgeoefend wordt door de erfgrenzen die direct aan de openbare ruimte grenzen. Het kan daarbij gaan om volledig dichte zijgevels van gebouwen of om zijerfgrenzen die voor geruime afstand het karakter van de aanliggende ruimte mede bepalen.

Oplossingen voor deze risico's kunnen vaak eenvoudig gevonden worden door het maken van deuren en ramen op de goede plekken, door het meenemen van de zij-erfgrenzen in de architectuur van de woningen en door het beplanten van de zones voor de erfgrenzen die buiten de invloedssfeer passen.

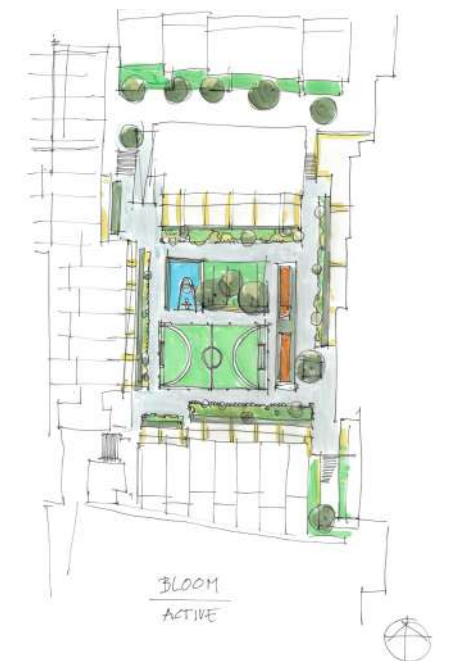
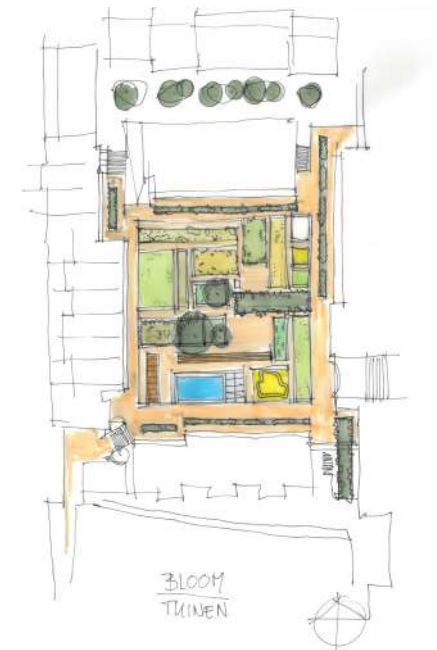
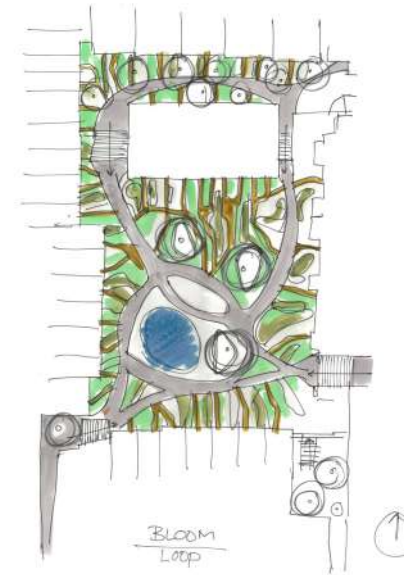
Bewonersavond

Op 23 november 2022 is een bewonersavond georganiseerd om input te krijgen met betrekking tot de wensen en gedachten van de omwonenden van het plan.

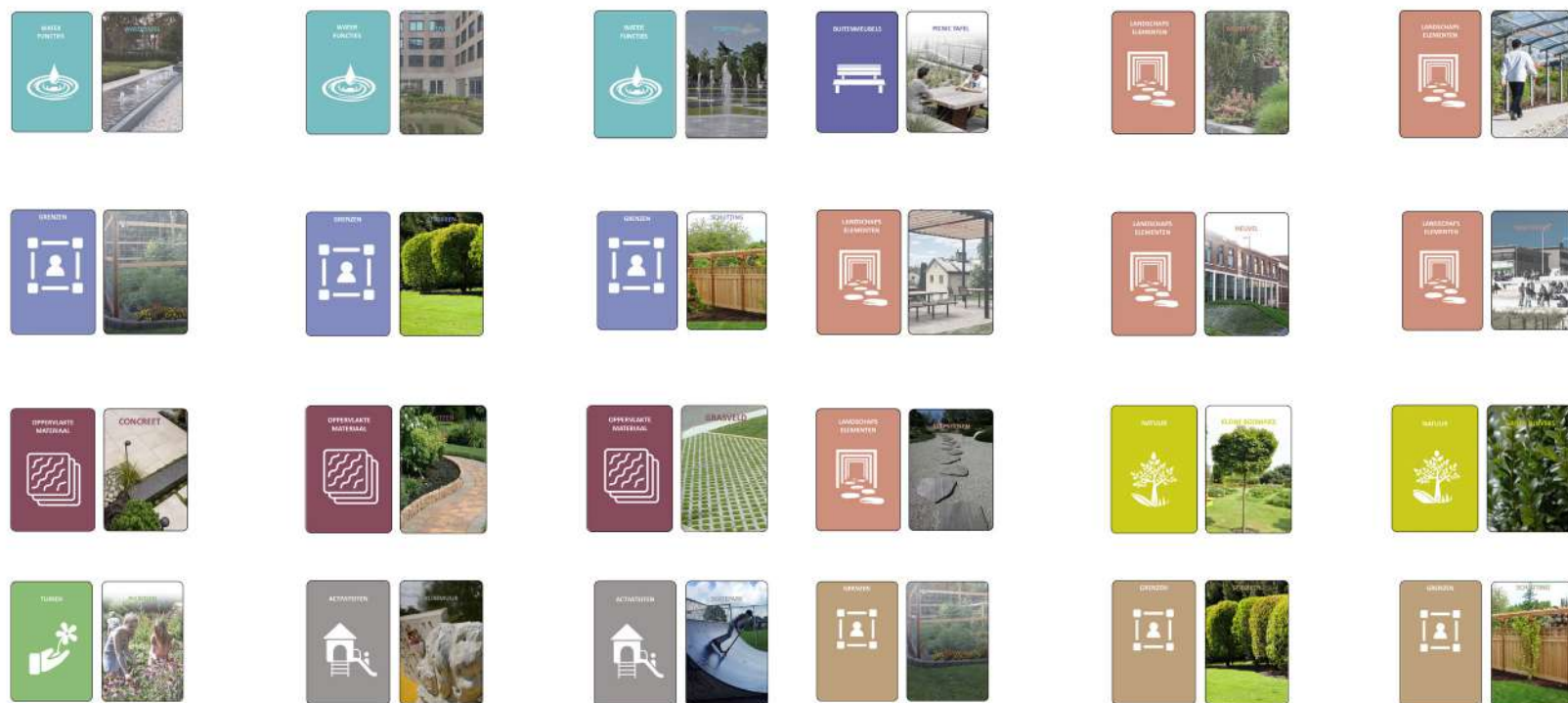
Om het gesprek te voeden zijn 6 concepten gepresenteerd die een waaier aan mogelijkheden weergeven van hoe met de daktuin omgegaan kan worden.

De zes benaderingen waren

1. Split: een duidelijk verschil in twee delen (actief en openbaar en rustig en meer privé)
2. Loop: een routing die zowel hof en dek als buurt en dek aan elkaar knoopt met daarnaast weelderig groen
3. Tuinen: een inrichting van het dek die veel verschillende deelkarakters mogelijk maakt door een sterke structuur met aparte vakken
4. Hof: een opzet die verwant is met de Haarlemse hofjes
5. Lawn: een ruime opzet met veel laag gazon om vrij te gebruiken
6. Active: een met veel programma geladen dek voor een actieve buurt

Zes schetsen die met de bewoners zijn besproken:

Kaartjes met programma en referenties die aan de schetsen gekoppeld konden worden

Daarnaast was er voor alle bezoekers van de avond een uitgebreide set kaarten gemaakt waarop referentiebeelden te zien waren in verschillende categorieën. Voorbeelden waren verharding, groen, spelen, tuinen, water, bomen enz.

Met deze kaarten konden de schetsen waar de voorkeur naar uitging verder opgetuigd worden met de sfeer die gewenst werd. Daarbij werd in gesprek uiteraard gevraagd naar argumenten en aanleidingen voor de specifieke keuzes.

Resultaten

Een grote voorkeur ging op de avond zelf uit naar de concepten 'Loop', 'Lawn', en 'Hof'. Dit waren de benaderingen waar de meeste kaartjes bij geplakt werden en de duidelijkste wensen al ingewilligd waren.

Een reden om de andere juist niet te kiezen was bijvoorbeeld dat er qua speelprogramma al wel het een en ander in de buurt te vinden is, maar dat er een groot tekort aan groen is. Dit plan zou dus juist daarop moeten focussen.

Verbeterpunten waren dat de open ruimte in 'Lawn' wel erg groot werd gevonden. Ook waren er twijfels bij de grote hoeveelheid deeltuinen in het model 'Hof'. 'Loop' werd niet alleen vanwege de verbindingen als meest positief beoordeeld, maar vooral ook vanwege het weelderig karakter dat uit de tekeningen spreekt.

Met deze resultaten is eerst een visie op het plan ontwikkeld en daarna een eerste uitwerking in een voorlopig ontwerp.

Resultaten van de bewonersavond

Visie

Test en keuze hoofdopzet

Voor het maken van de keuze voor een hoofdlijn van het plan zijn eerst twee principiële verschillende mogelijkheden getest ten opzichte van mogelijk gebruik en beheer.

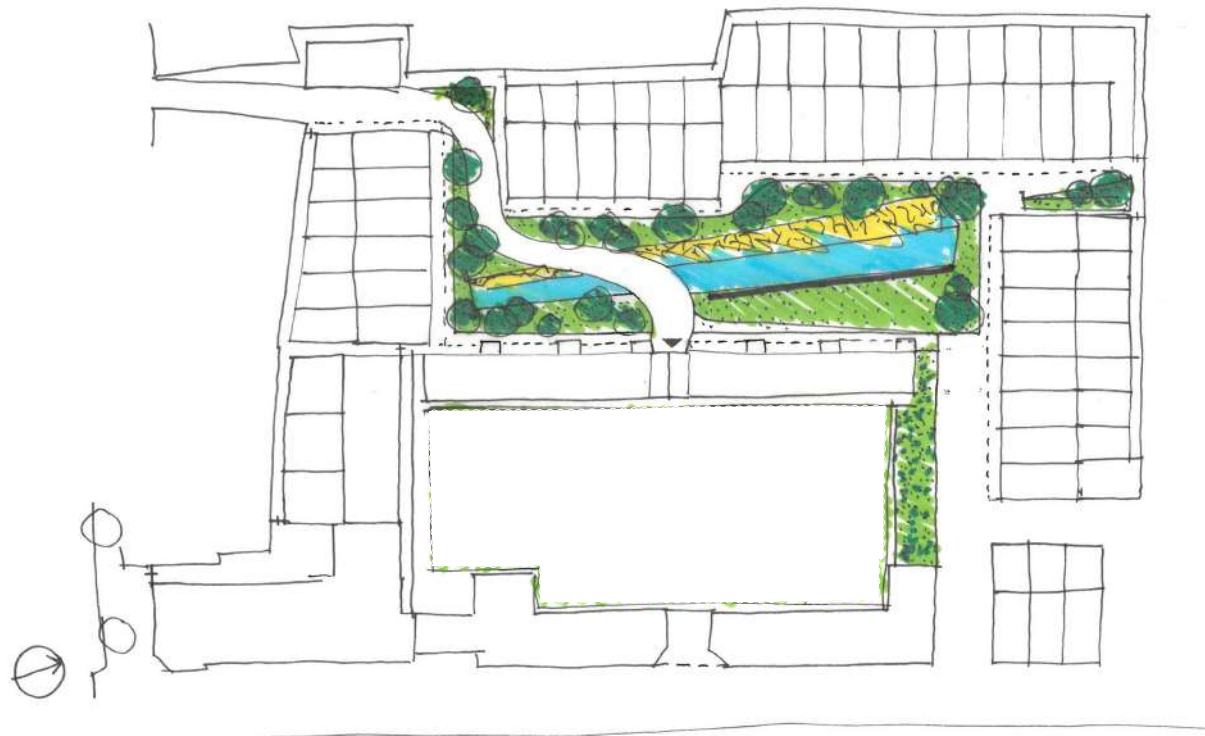
De eerste mogelijkheid is het maken van een plan waarbij de hoofdroute door de ruimte van de hof heen loopt. Voordeel hiervan is dat er minder conflicten zullen ontstaan tussen het publieke gebruik van de ruimte en de overgangen openbaar-privé. Er is immers altijd een zekere afstand tussen de twee die ook stevig beplant kan worden.

Nadeel is dat de ruimte erg versnipperd raakt door alle nodige toegangen naar de woningen, zelfs wanneer deze gekoppeld worden. Niet alleen qua beeld is dit niet ideaal, maar ook qua beheer en waterberging.

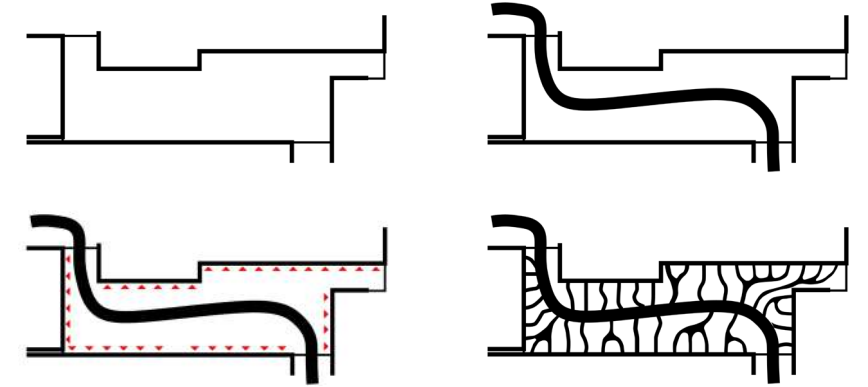
De tweede mogelijkheid is het maken van een route rondom en het realiseren van een aangesloten groengebied in het midden van de hof. Voordeel is juist dat alle toegangen direct meegenomen worden en er dus weinig versnippering ontstaat.

Nadeel is dat het publieke gebruik relatief dicht op de overgang openbaar-privé zit.

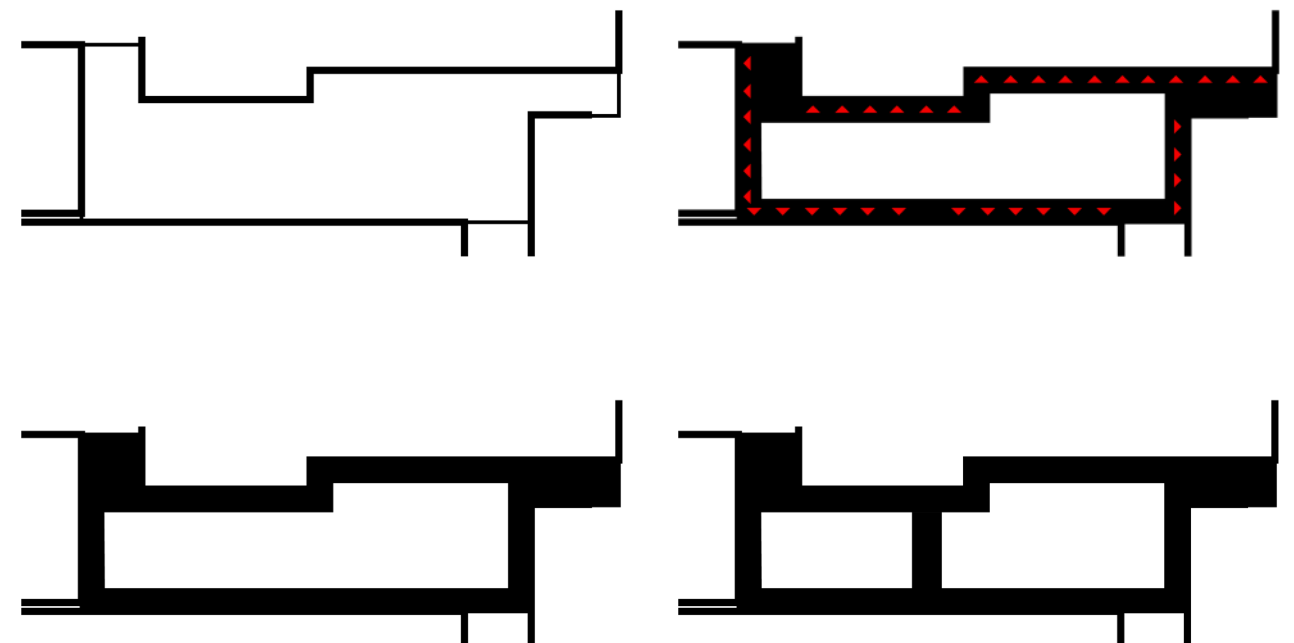
De keuze is op de tweede mogelijkheid gevallen. Daarbij geldt dan dat met een slimme opbouw van de openbare ruimte de routes meer of minder publiek gebruikt moeten worden afhankelijk van de kwetsbaarheid van de overgang openbaar-privé. Dit kan gedaan worden door te spelen met de breedtes van de paden, waardoor mensen uitgenodigd worden om bepaalde delen meer te gebruiken. Ook de precieze routing van hoofdroute en doorsteek door de hoofdruimte van het groen zullen hier van invloed op zijn.

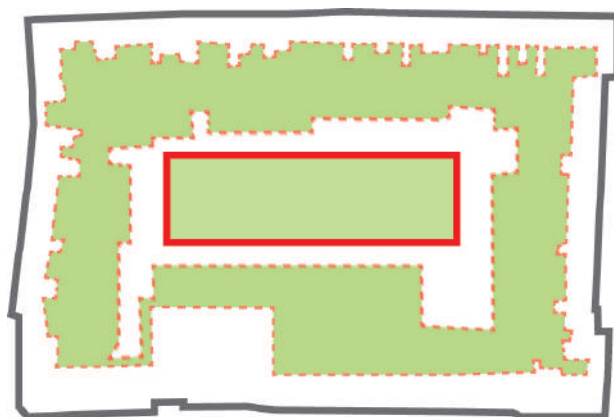
Basisschets voor ontwerp met het pad om de ruimte heen

Basisschets en schema's voor ontwerp met het pad door de ruimte heen

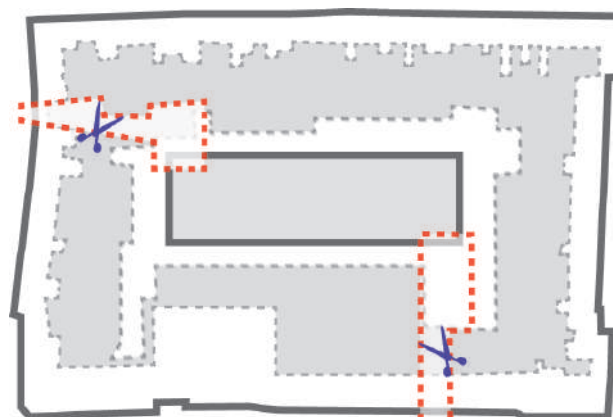

Schema's voor de indeling van de ruimte met het pad er omheen

Binnenkant bouwblok: Tuinen | Hof

In het bouwblok ontstaat een tussenzone met tuinen, waarin ook de dak-tuin meedoet. In het hart van het bouwblok ligt een hof, met voorkanten erop gericht.

Verbindingen

Tussen de hof en de stedelijke buitenkant worden 2 verbindingen gemaakt op strategische en praktische plekken.

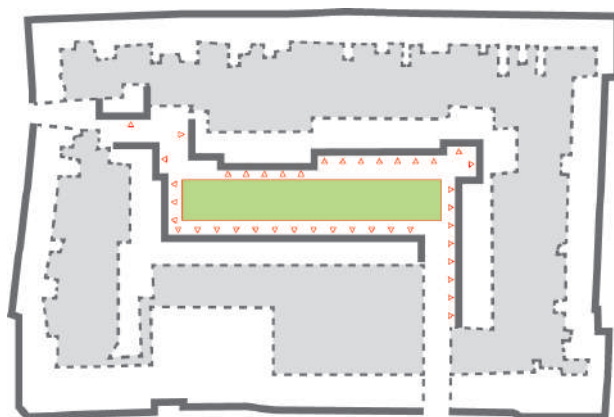
Aantrekkelijk veelkleurig binnengebied

Zo ontstaat een aantrekkelijk veelkleurig binnengebied waarin zowel de verbindingen als de hof een eigen signatuur kunnen krijgen.

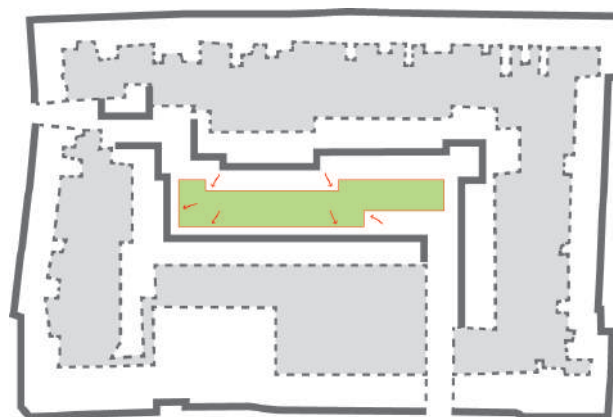
Zachte binnenkant

Daar waar aan de buitenkant de nadruk in de openbare ruimte op het stedelijke en op de grote maten (bv van het Spaarne) ligt; daar is de binnenkant zachter, met meer groen, biodiversiteit en water.

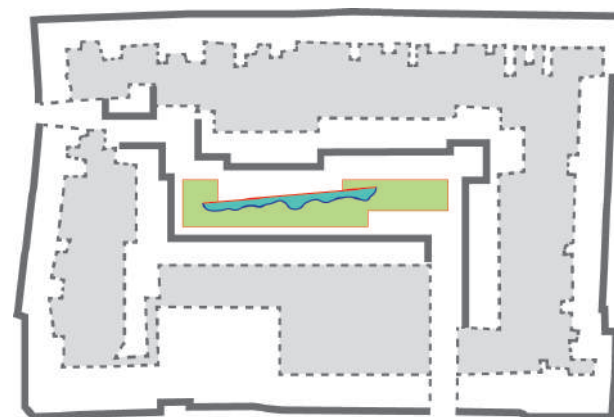
De omloop

Hoofdingreep is het maximaliseren van groen door een groot vlak in het midden te leggen. De verharding aan de buitenkant dient ter ontsluiting van alle woningen aan de hof

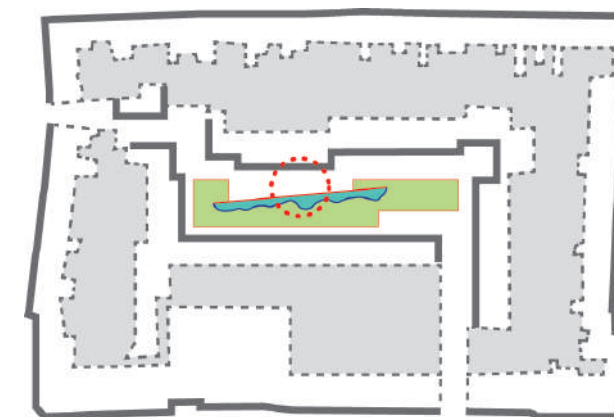
Ruimte waar nodig

Daar waar de woningen tuinen hebben wordt de verharding breder gehouden (onderhoud, publiek, bezorging) maar daar waar de woningen alleen een terras hebben wordt de verharding versmald (minder publiek, accent op privacy)

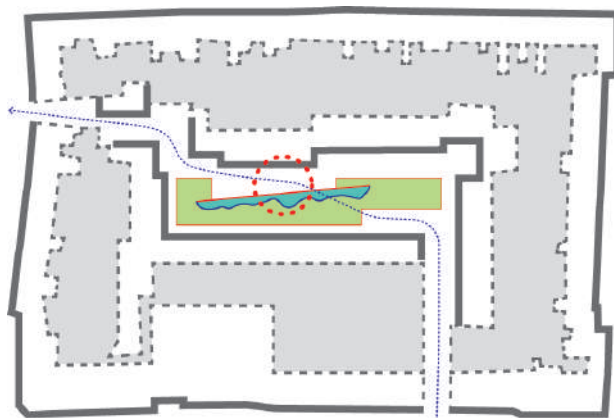
Eén publiekstrekker

Op de plek waar de bezoekers uitgenodigd worden om van deze ruimte te genieten wordt één sterk bijzonder element gesitueerd, dat waterberging, verblijven en beeld integreerd

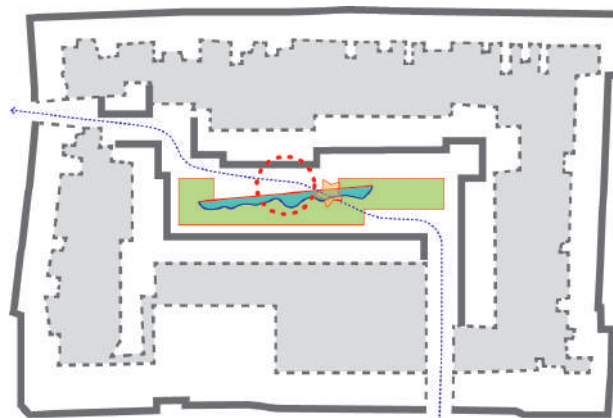
Ruimte gekoppeld aan publiekstrekker

De combinatie van de grotere ruimte en de publiekstrekker levert een vanzelfsprekend accent op qua gebruikintensiteit op de plek waar dat gewenst is

Hoofdroute en hoofdverblijfsplek

Door de hoofdroute strategisch door de ruimte te leggen, kan de openbaarheid daar terecht komen waar hij hoort en kunnen alle belangrijke elementen en toegangen aan elkaar geregen worden

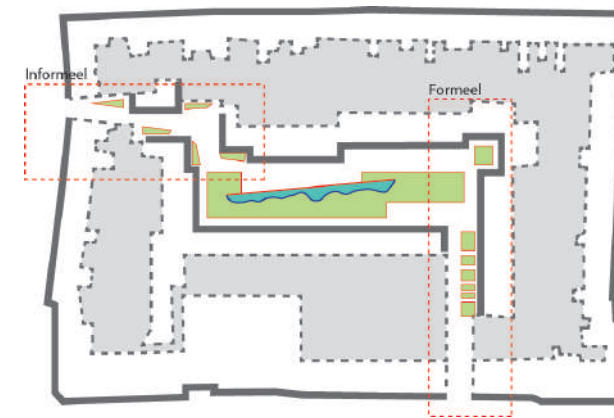
Extra verbijzondering bij kruising

Waar de hoofdroute en het landschapselement elkaar kruisen is aanleiding voor een verbijzondering

Brug en ontmoetingsplek

Door de brug precies op die plek over het water te leggen, wordt het publieke karakter van deze zijde versterkt en wordt de meer kwetsbare kant verder ontzien

Een formele en informele entree

In aansluiting op de grotere maten en meer formele inrichting van het Spaarne is de entree aan deze zijde ook formeel. In aansluiting op de intiemere maten en de informelere sfeer van de Floresstraat is de entree aan deze zijde meer informeel

Voorlopig Ontwerp

Relatie van voorlopig ontwerp met woningen op de begane grond

Relatie van voorlopig ontwerp daktuin met woningen op de 4e verdieping

Maaiveld

De hoofdingreep in het plan is het maken van een langerekte vijver die diagonaal in de Hof ligt. Deze vijver heeft een constructieve rand met zitgelegenheid aan de westkant. Door aan deze zijde ook de paden langs de woningen wat breder te maken, ontstaat zo aan de hoofdroute de meest publieke plek in het plan, daar waar de overgang openbaar-privé het minst kwetsbaar is, omdat de woningen hier ook een privé achtertuin hebben. Aan de oostkant van de vijver is de constructieve kant lager. Ook het maaiveld van het plan is hier verlaagd om een waterberging te creëren. Als de waterberging volloopt kan het water hier over de flauwe taluds verbreden wat een dynamisch beeld van de tuin oplevert. In natte tijden is de vijver dus veel groter dan in droge tijden.

De beplanting is afgestemd op dit gebruik en dicht bij de vijver worden dus soorten gebruikt die een periode onder water kunnen staan. Hoger op het talud staan de soorten die een meer gebruikelijke standplaats vergen. Zo ontstaat door de opzet van het plan ook een divers en rijk beplantingsbeeld.

Door de hoofdvorm in het zuiden wat langer door te trekken (het pad langs de woningen wat te versmallen) evenals in het noorden, worden bezoekers verleid om vanuit de aanloopgebieden de hoofdroute te gebruiken. Zo wordt meteen de entree van de appartementen aan de oostzijde van de hof meegenomen en wordt de overgang privé-openbaar aan de oostkant (waar de woningen geen achtertuin hebben) verder in de luwte gehouden.

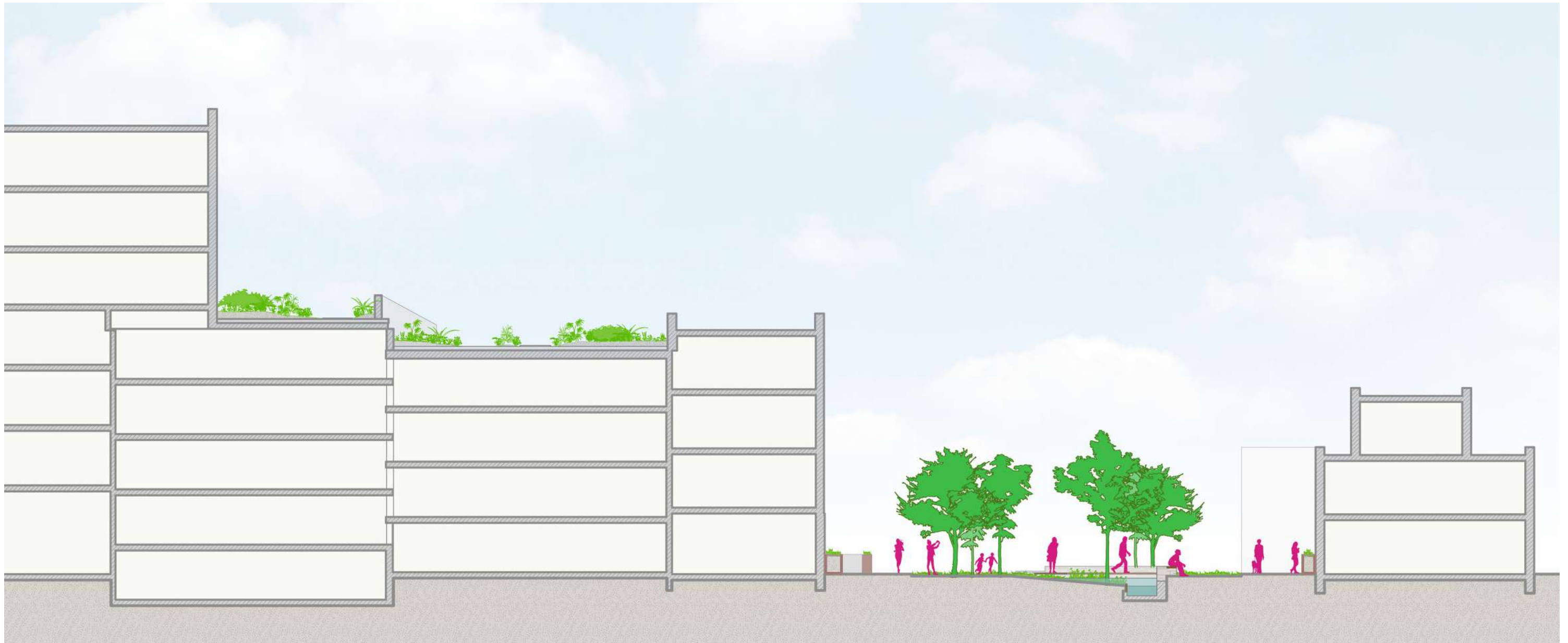
De hoofdroute wordt compleet gemaakt met een lage brug over de waterberging en de vijver. Het ontwerp voor deze brug wordt in het DO gemaakt.

De verbinding tussen hof en Spaarne is tevens geschikt voor hulpdiensten en bezorgdiensten, die via deze route ook de gezamenlijk entree van de appartementen op maaiveld kunnen bereiken. De plek voor de brandweerwagen is aangegeven. In het plan wordt er vooralsnog van uitgegaan dat deze bij uitrijden één keer steekt. Dit wordt nog verder overlegd.

Daktuin parkeergarage

Het ontwerp voor de daktuin van de parkeergarage is een kijktuin die uitsluitend toegankelijk is voor beheer. Voor deze toegankelijkheid zijn smalle paden door een bloemrijke tuin gelegd die bereikbaar is via de lift van de appartementen aan de hof.

Voor het beeld wordt ingezet op één bloemenrijke mix van vaste planten die in samen in alle seizoenen een mooi beeld opleveren. Daarbij is de maximale hoogte van de beplanting 2m. Voor het sortiment wordt gebruik gemaakt van planten die een iets langere periode van droogte kunnen doorstaan.

Overzicht doorsnede van kijktuin op het dak van de parkeergarage en Hof met vijver en waterberging op maaiveld

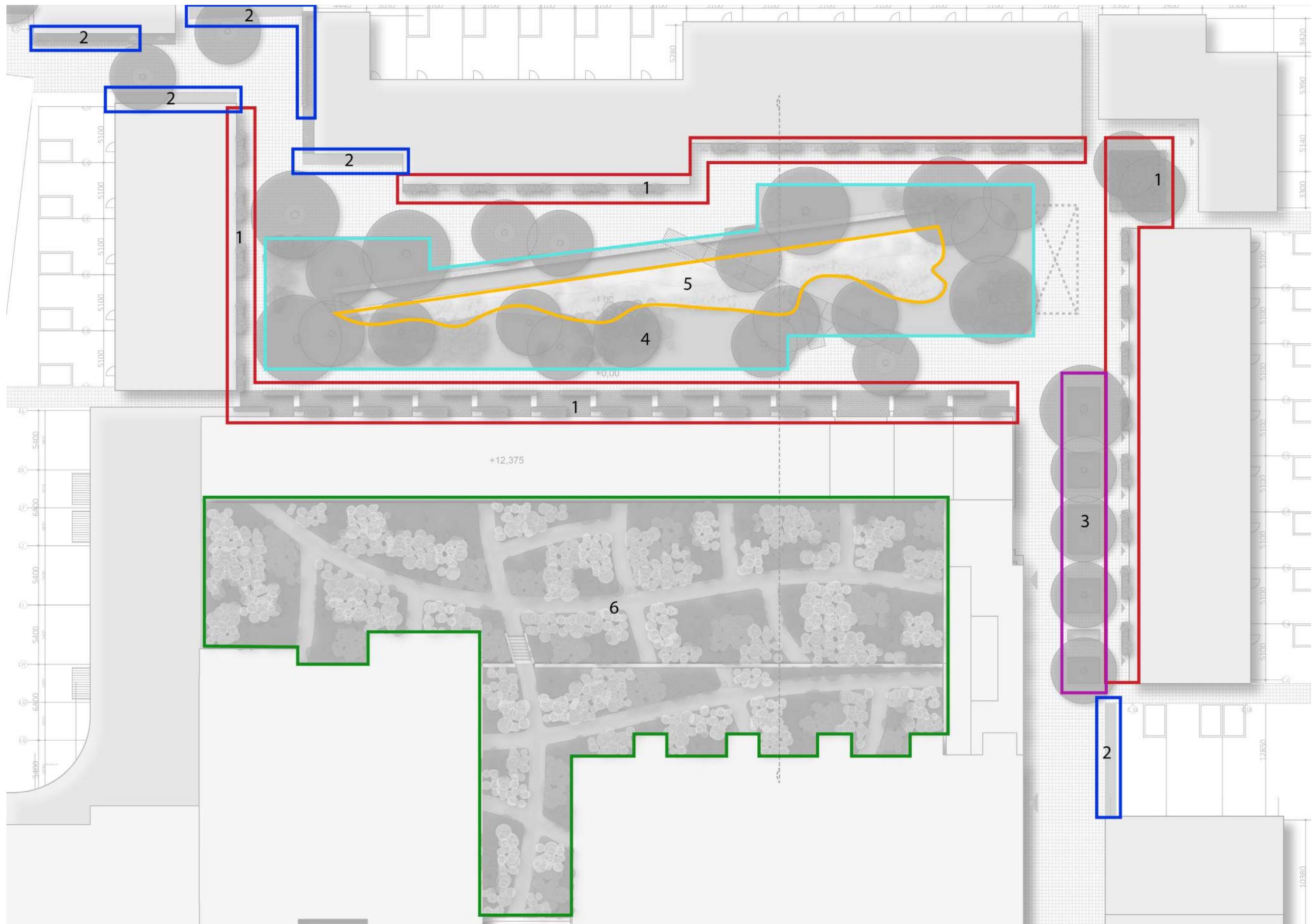
Waterberging

De waterberging bestaat uit een verlaagd maaiveld gekoppeld aan de vijver in het plan. Als het water stijgt loopt het over het talud en wordt de vijver tijdelijk vergroot. Het maximale waterpeil wordt bepaald door overstorten die in de vijverrand zijn weggewerkt. In het DO zal verder onderzocht worden hoe het talud precies moet lopen om de gevraagde hoeveelheid waterberging aan te kunnen.

De beplanting is afgestemd op het tijdelijk onder water kunnen staan. Dichter bij de rand staat oeverbeplanting en verder weg de beplanting met een meer reguliere standplaats.

Vijver

In de vijver staat altijd water. Het is als het ware de basis voor de waterberging. Ook in drage tijden moet het water hier van goede kwaliteit zijn, dus een circulatie en zuivering is nodig. De vijverrand is zo vormgegeven dat zitgelegenheid direct geïntegreerd is. Dat geldt ook voor de overstorten die in de rand zijn weggewerkt. Zo zijn er geen 'slok-ops' nodig tussen de beplanting die vaak het beeld verstoren.

1. Kleurrijke geveltuinen / hagen / klimmers
2. Geurige heesters op de grens openbaar-privé
3. Bijenvriendelijke vaste planten onder bomen
4. Mix van open en dichte parkbomen met schaduwminnende kruiden
5. Rijke, natuurvriendelijke oeverbeplanting
6. Kleurrijke, insectenvriendelijke daktuin met grassen en kruiden

De beplanting is in verschillende basistypen verdeeld. In het DO zal de beplanting verder uitgewerkt worden in een beplantingsplan, maar in het voorlopig ontwerp willen we alvast een eerste impressie geven. Voor de bomen worden al wel specifieke voorstellen gedaan.

Voor zone 1 zijn verschillende opties toepasselijk die in samenwerking met de architect verder uitgewerkt worden. Een deel van de beplanting bevindt zich op eigen terrein, dus zal de verantwoordelijkheid zijn van een VVE of van individuen. Het beeld mag daar niet van afhankelijk zijn, maar de aanvulling kan wel van waarde zijn voor de sfeer in het plan.

Aan de westkant hebben de woningen boven de entree een relatief deel. Hier wordt gedacht aan bloemrijke klimmers die zich goed verhouden met de gevels. Er wordt hierbij niet gedacht aan zelfhechtende klimmers die vaak veel onderhoud vergen, maar aan klimmers die via een klimhulp groeien en minder onderhoud nodig hebben.

Aan de oostkant wordt gedacht aan een combi van beplanting op het erf zelf (aanbieden plantenbak in de architectuur van de woning) met een erfgrens die ondersteund wordt met een haag.

Zone 2 zijn de meer risicovolle zijerfgrenzen die mede het beeld van de entreeruumtes bepalen. Hier wordt gekozen voor geurige lossere heesters.

In Zone 3 wordt gewerkt met vaste planten onder de bomen die aantrekkelijk zijn voor bijen en andere insecten.

Zone 4 kan gezien worden als de meer reguliere vaste planten zone waarin de focus op het beeld ligt. Tegelijkertijd betekent dat niet dat er niet gelet kan worden op de betekenis voor de biodiversiteit, alleen dat hier het accent anders ligt.

In zone 5 is ruimte voor oeverbeplanting die periodiek onder water kan staan.

Zone 6 is de kijktuin op het dak van de parkeergarage waar gewerkt wordt met een beplanting die in alle seizoenen aantrekkelijk moet zijn en juist periodiek droogte moet kunnen weerstaan. Ook hier wordt ingezet op een sortiment dat aantrekkelijk is voor insecten.

Ag'L | so 20-25

Alnus glutinosa 'Lasciniata' | Stamomtrek 20-25

Ct | ph 175-200

Clerodendrum trichotomum | Planthoogte 175-200

Gt'S | so 20-25

Gleditsia triacanthus 'Sunburst' | Stamomtrek 20-25

Gt'S | ms 300-350

Gleditsia triacanthus 'Sunburst' | meerstammig; planthoogte 300-350

Mb'S | so 18-20

Malus baccata 'Street parade' | Stamomtrek 18-20

Saba | so 20-25

Salix babylonica | Stamomtrek 20-25

CkvarC | ms 200-250

Cornus Kousa var. chinensis | meerstammig; planthoogte 200-250

Bepu | so 25-30

Betula pubescens | Stamomtrek 25-30

Nys | so 18-20

Nyssa sylvatica | Stamomtrek 18-20

Pc'Bh' | so 20-25

Pyrus communis 'Beech hill' | Stamomtrek 20-25

Voor het voorgestelde assortiment bomen is naar de volgende kenmerken gekeken:

Biodiversiteit: Een groot deel van de voorgestelde bomen is waardevol vanuit het oogpunt van biodiversiteit. Zo zijn de gewone peer (Pyrus communis) en de sierappel in het plan (Malus baccata) drachtbomen voor bijen en voedselbomen voor vogels. Ook de Gleditsia en de Salix zijn drachtboom voor bijen. De Cornus Kousa en de berk (Betula pubescens) zijn ook waardboom voor vlinders.

Grootte: De hof is niet zo heel groot. Vandaar dat gekozen is voor relatief kleine boomsoorten met een maximum hoogte van 15 meter. Uitzonderingen zijn de berk en de tupelo (Nyssa sylvatica) die (over een jaar of dertig) wel zo'n 20-25 meter kunnen bereiken. Tegen die tijd is het verstandig om enkele individuen er uit te halen.

Vorm en meerstammigheid: Daar waar de ruimte smal is, is gekozen voor een soort die daar goed bij past (pyrus communis). Daar waar het wenselijk is dat de boom wat meer van de achtergrond blokkert is een meerstammige, lagere boom gekozen zoals de Gleditsia of de Cornus.

Bloei: Met name in de wat stenigere delen is gekozen voor bomen die met hun bloeiwijze extra kwaliteit aan de omgeving toe kunnen voegen. Ook wanneer de ruimte klein wordt is gezocht naar een soort die daar toch bij past, zoals bijvoorbeeld de pindakaasboom (Clerodendrum trichotomum)

Standplaats: Juist in deze opzet met een wadi waar het water voor een korte periode wat hoger kan staan, is het van belang om soorten te kiezen die goed tegen natte voeten kunnen. De els, wilg en berk kunnen daar tegen en staan dus in de lagere delen van de tuin.

Wintergroen: Juist vanwege de beperkte ruimte en de bezonning van de woningen is er voor gekozen om geen wintergroene bomen te kiezen maar juist vollop van de zon gebruik te maken in de winter. In de heesterlaat zullen wel wintergroene soorten gekozen worden om op ooghoogte ook in de winter nog van groen te kunnen genieten.

Referenties beplanting

Clematis armandii

Alcea Rosea

Salvia officinalis

Lavandula angustifolia

Verbena bonariensis

Echinacea

Acer campestre

Geveltuinen

Skimmia japonica 'Fragrant Cloud'

Rosa pimpinellifolia

Cytisus praecox 'Albus'

Euonymus europaeus

Heesters op overgang openbaar-privé

Aster ageratoides 'Asran'

Echinacea

Verbena officinalis

Lythrum salicaria

Astrantia major

Pyrus communis 'Beech hill'

Bijenvriendelijke planten onder de bomen

Salix babylonica

Betula pubescens

Alnus glutinosa 'Laciniata'
(Zwarte els cultivar)

Gleditsia triacanthos 'Sunburst'

Anemone nemorosa

Athyrium filix-femina

Tiarella cordifolia t. wherryi

Achillea millefolium 'white beauty'

Mix van open en dichte parkbomen met schaduwminnende kruiden of een open grasveld

Cardamine pratensis

Caltha palustris

Rhinanthus angustifolius

Typha minima

Natuurvriendelijke oeverbeplanting

Echinacea

Ajuga reptans 'Atropurpurea'

Echinops bannaticus 'Taplow Blue'

Imperata cylindrica 'Red Baron'

Piet Oudolf, Hauser and Wirth

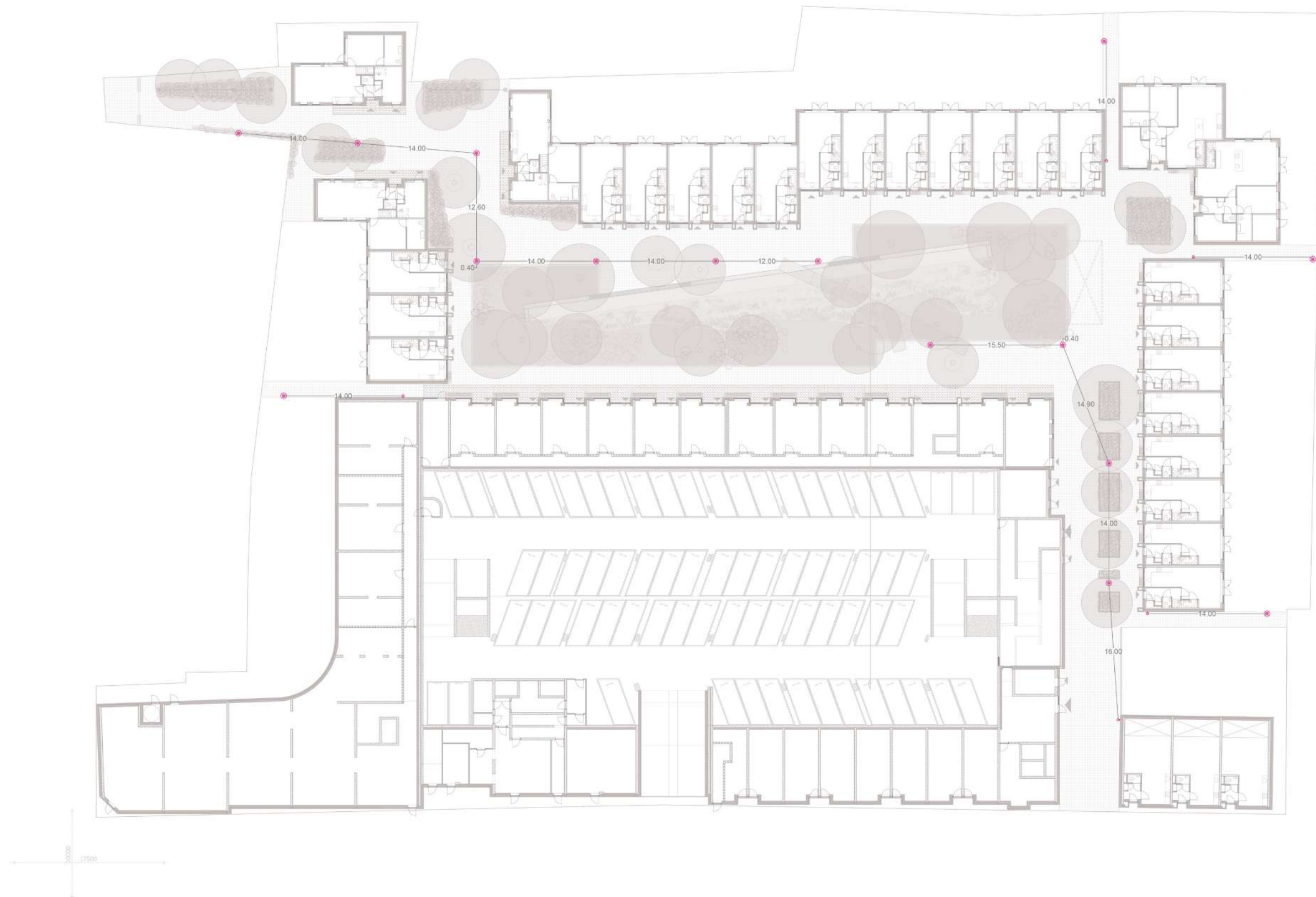
Lythrum salicaria

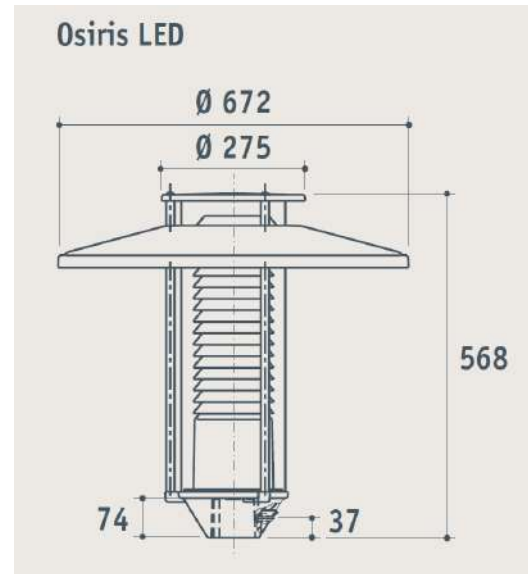

Pennisetum alopecuroides 'Black Beauty'

Kleurrijke daktuin met grassen en kruiden

Paaltop
Mast: Pila (leverancier bv. Van Hees infra); hoogte 4m. Houtsoort Accoya. puntstuk 76mm.
Armatuur: Philips Osiris LED, afwerking aluminium, kleur Futura Gris 900 Sable

Voorgesteld wordt om uitsluitende de hoofdroute in het plan te verlichten met een paaltop
op een mast van 4 meter hoogte. Om de zachte sfeer in het plan te benadrukken wordt voorge-
steld om houten masten te gebruiken.

Het armatuur van Philips dat wordt voorgesteld is een standaard klassiek armatuur dat niet op-
zichtig is maar wel met aandacht gemaakt.
Afhankelijk van de positie in het plan kan de lichtbron symmetrisch of assymmetrisch worden
gekozen. Zo kan lichtoverlast op de woningen voorkomen worden.
De aluminium afwerking is belangrijk om het beeld van het armatuur rustig te houden en te
voorkomen dat het een goedkope uitstraling krijgt.

In de achterpaden wordt een eenvoudig wandarmatuur voorgesteld zoals bijvoorbeeld de TPK
van Lightronics.

Het is te overwegen om ook in de verbindingruimte tussen het Spaarne en de hof gebruik te
maken van wandarmaturen in verband met de beperkte ruimte. Hiervoor wordt voorgesteld
hetzelfde armatuur te gebruiken als voor de paaltop (Osiris) maar deze met een uithouder aan
de wand te bevestigen.

Wandarmatuur achterpaden
Type: TPK; fabrikant: Lightronics

Meubilair en constructieve elementen

Rooster brug

Cortenstalen brug

Rooster brug

Stabilizer halfverharding IJsselmix (tbv boomspiegel)

Hoten paaltopmast

Boomspiegel stalen strip met halfverharding

groen metselwerk waterkant

Lange vijver met mist fontein

Mist fontein lange vijver met een constructieve kant

Plantenbakken opgenomen in architectuur

Houten zitting in natuurstenen bank

Meubilair en constructieve elementen

Overview van het Hof bij laag water

Overview van het Hof bij hoog water

Waterpartij, muur en zitelement en brug richting appartementen

Entreeruimte bij appartementen en aanlanding brug

Entree Hof noordoost. Overzicht brede deel bij entree appartementen en aanlanding brug.

Overzicht entree ruimte zuidwest: De overgang van Hof naar informele ruimte tussen patio's en verder richting Indische buurt

Verbindingsruimte noordoost: Formele verbinding met de ruimte bij het Spaarne. (Let op: noordgevel garage is verouderd)

Verbindingsruimte zuidwest: Informele, kleinschalige verbinding tussen Indische buurt en Hof via ruimte tussen Patio's

Zichttuin op het dak van de parkeergarage, slechts toegankelijk voor beheerder

Daktuin op parkeergarage: vaste planten en bloemen gericht op insecten

Daktuin op parkeergarage: op strategische plekken heesters om de bouwkundige elementen te verzachten

VE-R

Landscape Architecture and Urbanism

website: www.ve-r.nl
email: info@ve-r.nl
visiting adress: Stationsplein 80
2011 LM Haarlem
post adress: Wijde Geldelozepad 11a,
2012 EJ Haarlem
Netherlands